

ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ ΑΝΘΡΩ- ΠΙΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚ Δ ΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΥ

ΤΟΣ Α'.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1875.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΙΒ'.

ΠΕΡΙ

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΕΩΝ

ΥΠΟ

Φ. Α. ΜΑΤΡΟΓΟΡΔΑΤΟΥ

Ἀπέναντι ὅλων τῶν ἐπιμόνων προ-
παθειῶν καὶ τῶν ἐρευνῶν τοῦ ἀνθρω-
πίου νοός, ἡ φύσις παρουσιάζει ἡ-
μῖν βάρυθρα σκοτεινὰ καὶ βαθέα, ἔμ-
προσθεν τῶν ὁποίων ἡ δξυδέρκεια ἀ-
ποβαίνει τυφλότης, ἡ τόλμη φόβος ἀ-
ποτυχίας καὶ ἡ πεποίθησις ἐντελῆς ἀ-
ποθάρρυνσις. Ὄταν δὲ ἐπιχειρήσωμεν
ἵνα ρίψωμεν ἀμυδρὸν φῶς ἐντὸς τῶν
μυστηριωδῶν τούτων βαράθρων, τὸ φῶς
τοῦτο δὲν μᾶς δεικνύει εἰμὴ τὰ φά-

σματὰ τῆς ἰδίας ἡμῶν ἀμαθείας, νέαν
δὲ καὶ ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν τῆς ἀδυ-
ναμίας καὶ ἀθλιότητος ἡμῶν ὑφιστάμεθα
ἐκ τῆς μεταίης ταύτης ἀποκείρας.

Εἰς τοιαύτην θέσιν εὐρισκόμεθα ἐ-
πασχολούμενοι ἵνα ἀνιχνεύσωμεν τὰ
αἷτια τῆς κληρονομικῆς προδιαθέσεως τοῦ
ἀνθρώπου. Τὸ ὧν ἐμπερικλείει ἐν αὐτῷ
οὐχὶ μόνον τὸν ἀνατομικὸν ὀργανισμόν
τοῦ ατόμου, ἀλλὰ καὶ τὴν κρᾶσιν αὐ-
τοῦ, τὸν χαρακτήρα, τὰς ιδιότητας,
τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἰδέας. Ἐν τῷ
ὧῳ τούτῳ ἐμπερικλείεται τὸ μέλλον
ὑπάρξεως παρομοίας τῇ τῶν γονέων σχε-
δὸν πάντοτε φυσιολογικῶς, πολλάκις
παθολογικῶς, οὐχὶ δὲ σπανίως καὶ ψυ-
χολογικῶς.

Ὁ ἄνθρωπος μεταδίδει εἰς τοὺς ἀ-
πογόνους αὐτοῦ, ἐκτὸς τῆς ἰδίας μορ-
φῆς, καὶ ὅλας τὰς φυσικὰς, ὀργανικὰς
τε καὶ ἠθικὰς μερικότητας. Ἄν ἡ ἰ-

δίотης αὕτη καθίστατο διαρκὲς φαινόμενον, τὰ τέκνα πάντοτε ἤθελον ὁμοιάζει πρὸς τοὺς γονεῖς, αἱ δὲ νῦν γενεαὶ ἤθελον εἶσθαι πιστὴ τοῦ παρελθόντος ἀπεικόνισις. Ἄπαντες ὁμῶς γινώσκομεν ὅτι δὲν γίνεται οὕτως. Ἡ ὁμοιότης καὶ αἱ κλίσεις τοῦ πατρὸς δὲν ἀπαντῶνται πάντοτε ἐν τοῖς τέκνοις.

Ἡ κληρονομικὴ διάθεσις ἔχει ν' ἀντιπαλαίῃ κατὰ πολλῶν ἄλλων κωλυμάτων, ἅτινα τείνουσι πρὸς περιορισμὸν ἢ καὶ παντελεῖ αὐτῇ· ἐξαφάνισιν. Ἡ ἐπιρροή τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς ἐπὶ τοῦ τέκνου αὐτῶν, ἢ καθόλου ζωῇ, τὸ κλίμα, καὶ πλεῖστα ἄλλα αἷτια μεγάλως ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τοῦ παιδίου.

Ἡ κληρονομικὴ διάθεσις πρὸς τὸν σωματικὸν σχηματισμὸν εἶναι ἡ καταφανεστάτη πασῶν. Πάντες γινώσκομεν ὅτι ἡ ὠραιότης ἢ ἡ δυσμορφία τοῦ προσώπου καθίστανται φαινόμενα κληρονομικά· εἰς τινὰς οἰκογενείας, ὧν πολλοὶ ἔχουσι χαρακτηριστικά· ὅλως διόλου ἰδιαιτέρα, ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μεταβιβάζόμενα. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐν Ἑλλάδι ἡ φυσικὴ ὠραιότης τῆς μορφῆς καὶ τοῦ σώματος κληρονομικῶς ἐξηκολούθει, εἰς τινὰς οἰκογενείας.

Ἀλκιβιάδης ὁ ὠραιότερος τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ, κατήγετο ἐκ προπατόρων ὀνομαστῶν ἐπὶ καλλωνῇ.

Λαίης ἡ Κορινθία ἦτο, κατὰ τὸν Ἀριστοφάνη τὸν Βυζάντιον, θυγάτηρ τοῦ Χαρμίδου, ὃν ἐκάλουν ἐν Σικυῶνι *νιδὸν τῆς Ἀφροδίτης*.

Ἡ χαριτόβρυτος Στρατονίκη ἦτο θυγάτηρ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, οὗτος αἱ Ἀθηναῖοι ἐθαύμαζον τὴν καλλονήν.

Παρὰ τοῖς Γάλλοις, ὁ Barberoux ὁ ἐπικληθεὶς *reωτερος Ἀπόλλων*, κατήγετο ἐκ μητρὸς, ἣν ἐθεώρουν ὡς τὴν ὠραιότεραν τῆς Γαλλίας γυναῖκα.

Ἡ εἰς εἶναι ἐν τῶν χαρακτηριστικῶν ἐκείνων τῶν εὐκολώτερον μεταβι-

βαζομένων. Ἡ τῆς οἰκογενείας τῶν Βουρβόνων καὶ τῆς τῶν Βορρομέων τῶν Μεδιολάνων καὶ τὸ εὐρὺ τῶν Montmorency μέτωπον, εἶναι ἱκανὰ παραδείγματα.

Ἰδιάζοντα τῶν αἰσθητικῶν ὀργάνων φαινόμενα μεταβιβάζονται κληρονομικῶς. Ἰπάρχουσιν ἄνθρωποι μὴ δυνάμενοι νὰ διακρίνωσι τὰ χρώματα. Ὁ περίφημος Ἀγγλος χημικὸς Δάλτων καὶ δύο αὐτοῦ ἀδελφοὶ εἶχον τὸ ἐλάττωμα τοῦτο ἐς οὗ καὶ ἡ λέξις *δαλτονισμός* (daltonisme) προσδιορίζουσα τοὺς μὴ δυναμένους νὰ διακρίνωσι τὰ χρώματα.

Ἡ κληρονομικὴ διάθεσις ἐκτείνει τὴν δύναμιν αὐτῆς μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς διαρκείας τῆς ζωῆς. Πλεῖστοι οἰκογενεῖαι μεθ' ὅλας τὰς προφυλάξεις δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν ὀρισμένην τιὰ ἡλικίαν. Οὐδεὶς ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Turgot ὑπερέβη τὰ πενήντα ἔτη. Ὅτε ὁ ὑπουργὸς ὁ δοξάσας τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας ταύτης εἶδε πλησιάζουσάν τὴν ἀπαισίαν ἐποχήν, καὶ τοι ὑγιέστατος, διηυθέτησε τὰς οἰκογενειακὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις, βεβαίως ὦν περὶ τῆς περιμενομένης αὐτοῦ τύχης. Καὶ ὄντως ὁ θάνατος τὸν εὖρε τὸ πεντηκοστὸν τρίτον ἔτος ἄγοντα.

Ἡ πιθανωτέρα ἐλπὶς μακροβιότητος εἶναι ἡ στηριζομένη εἰς παραδείγματα προγόνων ἀποθανόντων ἐν προβεβηκυῖα ἡλικίᾳ. Ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ ἀσφαλίστικαί ἐταιρίαι βασίζουσι τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτῶν ἐπὶ τοιούτων δεδομένων. Ἀπειράριθμα παραδείγματα ἐναργέστατα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ μακροβιότης εἶναι κληρονομικὴ. Ὁ Thomas Parr εἶδε δέκα βασιλεῖς καὶ βασίλισσας τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἀπέθανε δὲ ἐν ἡλικίᾳ 168 ἐτῶν καταλειπὼν υἱὸν ἀριθμοῦντα τὸ 127^{ον} αὐτοῦ ἔαρ.

Τῇ 31 ἰουλίου 1564 ὁ καρδινάλιος d' Armagnac διερχόμενος περὶ ὁδόν τινα τῶν Παρισίων, εἶδεν ὄγδο-

ηκοντούτη γέροντα καθήμενον πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ κλαίοντα. Ὁ Καρδινάλιος πλησιάσας ἠθέλησε νὰ πληροφορηθῇ ὅποια ἦτο ἡ αἰτία τῶν κλαυθμῶν τοῦ γέροντος.

—Ὁ πατὴρ μου μὲ ἔδειρεν, εἶπεν ἱκεῖνος, δεικνύων ἕτερον γέροντα ἐντὸς τῆς οἰκίας.

Ἡ αὐτοῦ Σεβασμιότης πλησιάσας τὸν ἕτερον γέροντα, τὸ 105 τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἄγοντα, ἠρώτησε τι ἔπραξεν ὁ υἱὸς του.

—Δὲν ἐσεβάσθη τὸν πάππον του, ἀπεκρίθη δειξάς ἄλλον παρακαθήμενον γέροντα.

Ὁ πάππος ἦτο ἡλικίας 130 ἐτῶν. Δυστυχῶς τὸ ἀνθρώπινον γένος κληρονομεῖ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ σωματικὰ ἐλαττώματα παρὰ τῶν προγόνων αὐτοῦ. Ταῦτα ὅμως εὐτυχῶς δὲν μεταδίδονται εἰς πάντα τὰ τέκνα, ἀλλ' εἰς ἓν μόνον ἢ καὶ πλειότερα. Ἀπαντῶμεν παρὰ Πλινίῳ ὅτι Γάιος ὁ Ὁράτιος μετέδωκε μόνον εἰς τὰς θυγατέρας αὐτοῦ τὴν πολυδακτυλίαν του. Ὁ Maupertius ἀπέδειξεν ὅτι οἱ ἐξ δάκτυλοι τοῦ Jacob Ruhe ἦσαν κληρονομία μητρικὴ. Ὁ δὲ φυσιολόγος Burdach ἀναφέρει πλεῖστα ὅσα τοιαῦτα παραδείγματα.

Ἡ παραφροσύνη μεταδίδεται ἐπίσης κληρονομικῶς. Ὁ Esquirol εὗρε μεταξὺ 1375 παραφρένων, 337 ἐκ κληρονομικῆς προδιαθέσεως τὴν ἀρχὴν ἔχοντες.

Ἐν τούτοις δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ κληρονομικὴ μεταβίβασις σωματικῶν καὶ ψυχικῶν ιδιοτήτων εἶναι φαινόμενον σύνθετος μὲν, οὐχὶ ὁμῶς καὶ διερκεῶς πάντοτε ἐπαναλαμβανόμενον.

Ἡ πολυτεχνία οὐδεμίαν ποιεῖ ἐξαίρεσιν εἰς τὰς κληρονομικὰς προδιαθέσεις. Οἱ πρῶτοι τέσσαρες Guise ἔσχον 43 τέκνα. Ὁ υἱὸς καὶ ὁ ἑγγονος τοῦ μεγάλου Κονδὲ ἔσχον ὁμοῦ ἑμφότεροι 19· ὁ πρόπαππος αὐτῶν, φονευθεὶς ἐν Larnac, 10. ὁ Ἀχιλλεὺς de Harlay, ὁ πατὴρ τοῦ πρώτου προ-

έδρου τοῦ κοινοβουλίου τῶν Παρισίων, ἔσχεν 9 τέκνα· ὁ πατὴρ του ἠρίθμει 10 καὶ ὁ πάππος αὐτοῦ 18 ⁽¹⁾.

Ἡ ιδιοσυγκρασία ἔτι εἰδικαί τινες διαθέσεις τοῦ ἀνθρώπου παρέχουσι καὶ ποτε τῇ ἐπιστήμῃ περίεργα φαινόμενα· Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἔχοντες τὴν αὐτὴν ἀποστροφὴν, ἣν εἶχον καὶ οἱ γονεῖς αὐτῶν εἰς φαγητά τινα ἢ φάρμακα. Ὁ Lucas ἀναφέρει νέον τινὰ ὅστις, ὦν καθ' ὑπερβολὴν δυσκοίλιος, ἤρνετο νὰ ποιῇσιν χρῆσιν κλυστηρίου. Ἀπεδείχθη δὲ ὅτι καὶ οἱ γονεῖς αὐτοῦ οὐδέποτε ἠνέχθησαν τὸ ἱατρικὸν τοῦτο μέσον, ὅτε δὲ ἠνάγκασαν τὸν πάσχοντα νέον νὰ ὑπακούσῃ τῇ ἱατρικῇ συμβουλῇ, ἀπέθανεν.

Νευρικοὶ ἐρεθισμοὶ καὶ φυσικαὶ ἀποστροφαὶ πρὸς τινα πράγματα εἰσὶ μεταδοτικά. Ἰάκωβος ὁ τῆς Ἀγγλίας βασιλεὺς, ἔτρεμε καὶ ἐλειποθύμει εἰς τὴν ὄψιν γυμνοῦ ξίφους. Τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας Στουάρτης ἐγκυμονούσης, Σκῶτοι μεγιστᾶνες εἰσελθόντες ἐφόνευσαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς τὸν γραμματέα της. Ὁ φόβος τῆς βασιλείας ὑπῆρξε τοσοῦτος, ὥστε ἔσχε τὴν ἐπιρροὴν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ξίφους.

Νοσήματά τινα τοσοῦτον ἀπηνῶς τὴν ἀνθρωπότητα καταμαστιζόντα, ὥς λ. χ. ἡ φθίσις, δύνανται νὰ μεταδοθῶσιν ἐκ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα. Κατὰ τὸν Pidoux, τὸ τέταρτον τῶν φθισιώντων εἶναι ἐκ κληρονομικῆς προδιαθέσεως. Ἡ νόσος αὕτη ἐν Παρισίοις φέρει κατ' ἔτος εἰς τὸν τάφον πλεόντων ὀτακισχιλίων θυμάτων, ἀφαιρεῖ δὲ, δίκην δεκάτης, ἐξ ὅλης τῆς Γαλλίας τὸ πέμπτον τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς.

Ὁ καρκίνος, τρομερὸν νόσημα, ὅπερ ἡ ἐπιστήμη δὲν ἠδυνήθη εἰσεῖτι νὰ ὑπερνικήσῃ, εἶναι ἐπίσης, κατὰ τὰς

(1) Benoiton de Châteauneuf. Mémoire sur la durée de la vie des familles nobles en France —Annales d' Hygiène 1846.

παρατηρήσεις τῶν ἱατρῶν, νόσημα κληρονομικόν. ¹⁾ Ἡ σοδαρότης τοῦ καρκίνου καθίσταται σημαντικωτάτη, καθότι οἱ ἐξ αὐτοῦ θάνατοι ἐν Γαλλίᾳ ἀναβαίνουν εἰς τρεῖς τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς γενικῆς θνησιμότητος. ²⁾

Ἐξ ὧν τῶν ἀσθενειῶν τῶν κληρονομικῶς μεταδιδασκόμενων εἰς τὰ τέκνα, αἱ νευρικαὶ κατατάσσονται ἐν ταῖς πρώταις. Ἡ ἐπιληψία, ἡ γενική ἢ μερική παραλυσία, καὶ ἡ φρενοβλάβεια εἶναι ἀπαίσιος κληρονομία τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα.

«Γάργχουσιν οἰκογένεια» λέγει ὁ Lucas, αἷς δλοκλήρους προσβάλλει ἡ φρενοβλάβεια. Πάντες οἱ ἄρρενες ἀπόγονοι εὐγενοῦς τινὸς οἰκογενείας τῆς Ἀμβούργης, ἐκ τοῦ προπάππου, ἀνδρὸς διακεκριμένου διὰ τὰ μεγάλα αὐτοῦ στρατιωτικὰ προτερήματα, κατὰ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἐγένοντο φρενοβλαβῆς. Εἰς μόνος ἀπόγονος εἶχε μείνει στρατιωτικὸς, ὡς καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, εἰς δὲ ἡ Γερουσία τῆς πόλεως ἀπηγόρευσε τὸν γάμον. Τῆς κρίσεως ἡλικίας ἐπελθούσης, ὑπέκυψε καὶ οὗτος εἰς τὸ οἰκογενειακὸν νόσημα.»

Καίπερ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας παραβιάζουμένης, οὐχ ἦττον ὅμως ὁποῖον μέγιστον καλὸν ἤθελεν εἶσθαι ἂν ἐμποδίζοντο φθοροποιοὶ τινες διὰ τὰ ἄτομα καὶ τὴν κοινωνίαν πράξεις.

Τὰ ἐκ κληρονομικῆς προδιαθέσεως φαινόμενα νοερῶν καὶ ἡθικῶν ιδιοτήτων εἰσὶ σπανιώτερα. Ὀλόκληρον σερρὰν τοιοῦτων παραδειγμάτων διατρέχοντες, ἐκκληττόμεθα θεοβίως ἐκ τῆς ἰσχύος αὐτῶν, καὶ ἄνευ μεγίστης δυσκολίας μέρος τοῦ αἰτίου εἰς τὴν κληρονομικὴν προδιάθεσιν ἀποδίδομεν. Ἐν τοῖς πατρύεσσι ἴσως κάποιον τὸν μέγιστον ἀριθμὸν φαινόμενων παρμολίων, ὑδρόλης τὴν αἰτίαν αὐτῶν

ἐκ κληρονομικῆς προδιαθέσεως πορίζομένων. Τοιαῦτα ἀπαιτῶν φαινόμενα δὲν εἶναι ἄνευ τινὸς ὠφελείας, καθότι ἐγένοντο πρόξενα ἐρεῦνης μεγίστου ἐν διαφέροντος.—Κατὰ τὸν Galton ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ περιφήμου Ἀγγλοῦ ἑλλητιστοῦ Richard Porson τὸ μνημονικὸν εἰς τοσοῦτον βαθμὸν ἦτο ἀνεπτυγμένον, ὥστε ἔμεινε παροιμιώδες the Porson memory. Ἡ λαίδη Ἐσθὴρ Stanhope ἡ τὸν περίπλοκον ἐκείνον διατρέξασα βίον, ἀναφέρει μεταξὺ τοσοῦτων ἄλλων παραδειγμάτων ὁμοιότητος, μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ πάππου τῆς, καὶ τὸ τῆς μνήμης. «Ἐχῶ τοὺς ὀφθαλμοὺς φαίους καὶ τὸ μνημονικὸν τοῦ πάππου μου—λέγει.—Ὅταν ἐβλεπε λιθάριον τι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τὸ διετῆρει ἐν τῇ μνήμῃ—ταῦτο καὶ εἰς ἐμὲ συμβαίνει. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀμαυροὶ συνήθως καὶ ὠχροὶ ἔλαμπον ὅπως καὶ οἱ ἐμοὶ ὅταν ὠργίζετο.»

Ἡ ἐκ κληρονομικῆς προδιαθέσεως ἐπίδοσις εἰς τὰς ὥραιας τέχνας καὶ τὴν ποίησιν εἶναι συνεχὲς φαινόμενον κατὰ τὸν Galton. ¹⁾ ὁ δὲ Th Ribot ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἐκδοθέντι συγγράμματι αὐτοῦ ²⁾ ἐπιμῆκη ἀναφέρει κατάλογον ζωγράφων, ποιητῶν καὶ μουσικῶν, οἵτινες ἀρκοῦσαι εἰσὶ μαρτυρίαι τῆς ἐπιρροῆς τῶν προγόνων ἐπὶ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν. Ἐν τοῖς ὑπάρχουσι καὶ περιστάσις καθ' ἃς λίαν ἀμφίβολος καθίσταται ἡ ἐπιρροὴ αὐτῇ. Οὕτω π. χ. οἱ συγγραφεῖς οὗτοι εὐρίσκουσι κληρονομικὴν προδιάθεσιν εἰς τὸ Βύρωνα, Goethe καὶ Schiller, διότι κατ' ὁρῶσαν νὰ ἀνακαλύψωσιν εἰς τοὺς προγόνους αὐτῶν πάθη τινὰ, ἑλαττώματα ἢ προτερήματα, αἵτινα θεωροῦσιν ὡς τὰ ἀποφασίσαντα τὴν τύχην τῶν ἀπογόνων αἰτία. Τὸ βέβαιον εἰ

(1) Broca. Traité des tumeurs. Paris. 1866

(2) Broca. ibid.

(1) Hereditary Genius. London 1869

(2) Hérédité, ses phénomènes, ses lois etc. Paris in 8, 1873

ναι ὅτι ποτὲ δὲν εἶδομεν μέγαν ποιη-
τὴν εἰς τοὺς προγόνους αὐτοῦ ὀρεῖλον-
τα τὴν δόξαν του.

Ἡ τῆς ζωγραφικῆς καὶ μουσικῆς προ-
διάθεσις εἶναι φαινόμενον μεγαλητέρας
παρουσιάζον διεσπαστικότητας.

Ἐκ 42 περιφρήμων ζωγράφων Ἰ-
ταλῶν, Ἰσπανῶν καὶ Φλαμανδῶν ὁ
Galton εὕρισκε 21, εἴτινες εἶχον
γονεῖς ἐπίσης ὀνομαστούς. Ὁ Bellini,
Carrache, Téniers, Van Ostade,
Mierisvan der Velde, Vernet ἀ-
κούντως μάρτυροισι τὴν ὑπαρξίν ὀλο-
κληρῶν οἰκογενειῶν ζωγράφων. Ἡ οἰ-
κογένεια τοῦ Τιτιανοῦ 9 ἀριθμεῖ τοι-
οῦτους.

Ἡ τῶν μουσικῶν ἱστορία παρέχει
μεγαλήτερα εἰσέτι παραδείγματα. Ἡ
οἰκογένεια τῶν Bach ἀρχεται τὸ 1550,
καὶ λήγει τὸ 1800.¹⁾

Ὁ πατὴρ τοῦ ἀθανάτου Μοζάρ ἦτο
δεύτερος μουσουργὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ
τοῦ πρίγκηπος ἐπισκόπου τοῦ Salz-
bourg. Ὁ τοῦ Beethoven ἦτο ὑψί-
φωνος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἐκλέκτο-
ρος τῆς Κολωνίας. Ὁ πάππος αὐτοῦ
ἦτο ἀοιδὸς, μετέπειτα ἀρχιμουσικὸς
τῆς ἰδίας ἐκκλησίας. Οἱ τοῦ Ρωσσίνι
γονεῖς ἐμουσούργουν ἐν ταῖς πανηγύρε-
σι τῆς Ἰταλίας.

Ἀνερχόμενοι βαθμὴδὸν τὴν φυσιο-
λογικὴν καὶ παθολογικὴν κλίμακα τὴν
εἰς τὴν τοῦ πνεύματος ἐνεργητικότητα
ἡμᾶς ἄγουσιν, βλέπομεν τὰ παραδείγ-
ματα ἀσθενέστερα νὰ γίνωνται.

Ἡ περὶ τὴν πολιτικὴν ἱκανότητα καὶ ἡ
στρατηγικὴ μεγαλοφύλα καποτὲ διαι-
ωνίζονται εἰς ὀλόκληρον σειρὰν γε-
νῶν. Ἐν τούτοις τὰ φαινόμενα ταῦ-
τα δὲν εἶναι συχνά. Ἐὰν ἀναφέρω-
νται, χρησιμεύουσι μᾶλλον ὥς σπάνια
παραδείγματα, οὐδόλως δὲ πρέπει νὰ λη-
σμονῶμεν ὅτι πολλὰ τούτων χρεωστοῦνται
εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν μᾶλλον ἢ τὴν κλη-
ρονομικὴν προδιάθεσιν.

Ὅταν βλέπωμεν ν' ἀναφαίνωνται ἐν
ταῖς οἰκογενεαῖς ὄντα ἀνώτερα εὐδό-
λως τῶν γονέων αὐτῶν μετέχοντα καὶ
οὐδὲν εἰς τὰ ἴδια τέκνα μεταδίδον-
τα, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι
τὸ πνεῦμα φυσιολογικῶς εἶναι μία ἀ-
νωμαλία, καίτοι δὲ κληρονομικαί, ὡς
εἶδομεν, αἱ ἀνωμαλίαι, ἔχουσι ν' ἀν-
τιπαλαίσωσιν ἐναντίον ἀπειραρίθμων
προσκομμάτων ἕνα δικαιωνισθῶσιν.

Ἰποθετόν ὅτι ἄνθρωπος πνεύματος
ἐξόχου νυμφεύεται γυναῖκα ἐκ τῶν
τοῦ λαοῦ, ἄνευ εὐδενὸς ἰδιάζοντος
προτερήματος· τὰ τέκνα, καίτοι ὅμοι-
άζοντα φυσικῶς τῷ πατρὶ αὐτῶν,
δύνανται νὰ κληρονομήσωσι τὰς τῆς μη-
τρὸς ιδιότητες, ὡς συνεβῆ εἰς τὸν ἔνδοξον
τοῦ Φάουστ συγγραφέα. Ὁ Goethe
νυμφεύθει τὴν ὑπηρετρίαν αὐτοῦ ἔ-
σχεν υἱόν, ὅστις φυσικῶς μὲν τῷ ὡ-
μοιάζειν, ἀλλ' εἶχε τὸ πνεῦμα τῆς
μητρὸς αὐτοῦ, οἱ δὲ Γερμανοὶ τὸν
ἀπεκάλουν. «Ὁ υἱὸς τῆς ὑπηρετρίας.»

Ὁ J. J. Rousseau, φιλόσοφος
μὲν, οὐχὶ δὲ καὶ φυσιολόγος, ἐφρό-
νει ὅτι τὰ παῖδια γεννῶνται ἄνευ
προδιαθέσεων, καὶ ὅτι μία καὶ ἡ αὐτὴ
ἐκπαίδευσις δύναται νὰ ἐξαρκέσῃ εἰς
ἅπαντα. Ὅποιον λάθος! Τὸ παιδίον ἔ-
χει οὐχὶ μόνον τὴν ἰδιοσυγκρασίαν,
καὶ τὰς νοσηρὰς προδιαθέσεις τῶν γο-
νέων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ
ἐλαττώματα αὐτῶν. Ἡ ἀνατροφή καὶ
ὁ τρόπος συντελοῦσιν ἐνίοτε πρὸς τρο-
ποποίησιν, ἀλλὰ πολλάκις μετὰ με-
γίστου κόπου καὶ μόχθου. Ἐνίοτε
τὰ πάντα καθίστανται μάταια πρὸς
ὑπερνίκησιν τῶν κληρονομικῶν κλίσεων

(1) C' est un spectacle assez beau (la famille de Bach) pour qu' on l' admire et assez rare pour qu' on le regrette, que celui de cette permanence de la faculté musicale dans une si longue succession d' hommes du même sang et de même nom. L' esprit se demande si l' hérité des professions avec tous ses inconvénients n' entraînait pas aussi quelques avan-
tages, et si les Bach auraient versé des torrents d' harmonie pendant deux siècles en Al-
lemagne et en Angleterre sans les habitudes de carte qui portaient alors chaque génération à imiter sa devancière. (Les Musiciens célèbres par Félix Clément, Paris, 1868)

Ἡ κατὰ κληρονομικὴν προδιάθεσιν ῥοπή πρὸς τὸ ἔγκλημα εἶναι μία ἐξ ἐκείνων τῶν ἐναργέστατα ἀποδεικνυμένων. Οἰκογένειαί τινές ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱὸν εὐρίσκουσιν τὸν θάνατον ἐν ταῖς φυλακαῖς ἢ ἐπὶ τοῦ ἰκιδώματος, καὶ ἂν τὸ κακὸν τῶν γονέων παράδειγμα, ἢ ἀμέλεια τῆς ἀνατροφῆς κτλ, ἐξακολουθῶσι νὰ διαφθεірῶσι τὰ δυστυχῆ ταῦτα θύματα γενεᾶς ἐξαχρειώσεως, ἐπόμενον εἶναι αὕτη διαδοχικῶς νὰ βαίῃ εἰς τὴν τοῦ κακοῦ τελειοποιήσιν.

«J' ai trouvé,» λέγει ὁ ἱατρὸς Morel, l' hérédité dans le crime chez les jeunes détenus dont l' arrêt de développement physique, la vicieuse conformation de la tête ne révélaient que trop l' origine. »J' ai été saisi d' un profond sentiment de tristesse en pensant que ces êtres, déviés du type normal de l' humanité, étaient destinés un jour à propager la dégénérescence dont ils étaient atteints.»

Ὡς παράδειγμα τῆς ἰσχύος κληρονομικῶν τιῶν ἐμφύτων διαθέσεων, ὁ ἱατρὸς Lucas ἀναφέρει νέαν κόρην, ἥ ὁ πατὴρ κατεκυριεύετο ὑπὸ ἀκατανικήτου πάθους ἀνθρωποφαγίας, ὅπερ ὑπῆρξε καὶ ἡ αἰτία διαφόρων φόνων. Καίτοι τοῦ πατρὸς ἀνελθόντος ἐπὶ τῆς λαιμητόμου, ὅτε αὕτη ἦτο βρέφος εἰσέτι, καίτοι ἀνατραφεῖσα ἐν μέσῳ ἀξιοσεβάστων ἀνθρώπων, ἡ νέα αὕτη ὑπέκυψεν ὡς καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰς τὸ ἀκαταμάχητον πάθος τῆς ὀρέξεως ἀνθρωπίνης σαρκός.

Ἡ κληρονομικὴ προδιάθεσις τῶν ἡθικῶν προσόντων ἢ ἐλαττωμάτων ἐναργέστατα ἀποδεικνύεται δι' ἀναριθμήτων παραδειγμάτων ἐξ ὧν ἀναφέρονται τὰ ἀκόλουθα.

Ἡ οἰκογένεια τῶν Pépin παρήγαγε μεγάλους ἄνδρας, ἀπὸ τοῦ Pépin Landen, Pepin d' Héristal, Charles Martel, Pépin le Bref μέχρι Καρόλου τοῦ μεγάλου, τοῦ μεγίστου καὶ

τελευταίου τῆς οἰκογενείας τούτης ἀπογόνου.

Ανατρέχοντες εἰς τὴν ἱστορίαν ἐλέπομεν τὸ ἔγκλημα καὶ τὴν διαφθορὰν κληρονομικῶς μεταβιβαζόμενα εἰς τὰς οἰκογενείας Ἰωάννου τοῦ Β'. Βενεδίκτου τοῦ Θ'. Σίξτου τοῦ Δ'. καὶ τῶ. Βοργίων.

Παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ Βισκόντη τῶν Μεδιολάνων, ἡ θηριωδία συνοδευομένη ὑπὸ τῆς διψῆς τοῦ βασανίζεσθαι τὸ κληρονομικῇ. Εἰς Luchino ρίπτει ἀνθρώπινα πλάσματα πρὸς βορὰν τῶν κυνῶν. Εἰς Barnabas, ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ἐφευρίσκει νέα τρομερὰ βασανιστήρια πρὸς τέρψιν τῶν ὀφθαλμῶν του. Εἰς Galea, ἀδελφὸς τοῦ προτέρου, φέρει εἰς τὸν ἀνώτατον τῆς τελειοποιήσεως βαθμὸν τὴν οἰκογενειακὴν κλίσιν, καὶ καθίσταται ὁ ἐφευρετὴς τῆς περιφήμου τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν βασάνου. Πλεῖστα συγγράμματα περιγράφουσι τὴν βάσανον ταύτην αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὀρθοῦνται ὑπὸ τοῦ τρόμου, ρίγος γενικὴν καταλαμβάνει τὸ σῶμα, καὶ ὁ ἀναγνώστης φρίττων ἀπορεῖ πῶς ἡ φύσις, ἐγέννησε τέρας οἷος ὁ Galeas ἐπὶ τῆς γῆς.

Παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τῶν Μεδίκων ἀπαντῶμεν τὴν φιλαρχίαν, παρὰ τῇ τῶν Στουαρτῶν τὴν πεισμονὴν, τὸν φανατισμὸν καὶ τὴν ὑπερηράνειαν.

Πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ νόμου τῆς μυστηριώδους ἐπιρροῆς τῆς κληρονομικῆς προδιάθεσεως, ἐπιτραπήτω ἡμῖν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τινα ἄλλα παραδείγματα.

Πέτρος ὁ Σκληρὸς, βασιλεὺς τῆς Καστιλλίας, ἦτο υἱὸς Ἀλφόνσου τοῦ ΙΑ'. ὅστις ἔζη ἐν διχονοίᾳ μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. Ὁ βασιλικὸς οἶκος αἰννῶς διεταράττετο ὑπὸ σκανδαλῶδων σκηνῶν ὀργῆς, ζηλοτυπίας καὶ παραφορᾶς. Καρπὸς τοῦ ζεύγους τούτου ὑπῆρξε Πέτρος ὁ Σκληρὸς, τέρας φυσικῆς καὶ ἡθικῆς δυσμορφίας.

Οἱ γονεῖς τοῦ Ραφαήλου, πατὴρ τε καὶ μήτηρ, ἀμφοτέρω ἦσαν ζωγράφοι. Ὁ υἱὸς αὐτῶν τοῖς πᾶσιν ἐστὶ γνωστός.

Ἰσως τις, ἀντικρούων τὴν ἀρχὴν τῆς κληρονομικῆς προδιαθέσεως, ἀναφέρῃ πλείστους τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων χρόνων, οἷον Σωκράτην, Πλάτωνα, Ἀριστοτέλην, Buffon, Wath, Cuvier κλπ. οἵτινες οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην δόσιν τῆς ἑαυτῶν μεγαλοφυΐας κατέλιπον εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν. Ἀλλὰ τοιοῦτοι νόες εἶναι πλάσματα τῆς φύσεως λαβόντα τὸ ὑψιστον τῶν δώρων, τὸν θεῖον ἐκείνον σπινθῆρα, τὴν μεγαλοφυΐαν παρ' αὐτῆς τῆς φύσεως, ἥτις οὐδέποτε μεταδίδεται, ἀλλὰ φαίνεται ἐνίοτε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ὡς τὰ διὰτρέχοντα φωτεινὰ τὸν οὐρανὸν μετέωρα.

Ἀνατρέχοντες εἰς τὴν νῦν ἐποχὴν, καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ ἡμῶν κύκλῳ τὸ βλέμμα ρίπτοντες, οὐδεμίαν ἀπαντῶμεν δυσκολίαν καὶ ἰδίῳις ὀφθαλμοῖς νὰ ἴδωμεν καὶ ἀναγνωρίσωμεν τὸ ἀληθές τῆς ἐκ κληρονομικῆς προδιαθέσεως ἐκ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα μεταβιβάσεως ἰδιότητων φυσικῶν τε καὶ ἠθικῶν. Ἐκαστος ἐν τοῖς ἰδίῳις συγγενέσι καὶ παρὰ τοῖς οἰκείοις καὶ φίλοις πλείστα δύναται ν' ἀνακαλύψῃ τοιαῦτα παραδείγματα ἐναργέστατα ἀποδεικνύοντα τὴν ἐπιρροὴν ἣν οἱ γονεῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν.

Δύσκολον ἢ καὶ ἀδύνατον καθίσταται νὰ ἀποδείξωμεν ὅποιος ἐκ τῶν γονέων ἔχει πλείωτέραν ἐπὶ τοῦ τέκνου ἐπιρροήν. Felix qui potuit regum cognoscere causas. Ἡ ἐπιρροὴ τῆς κληρονομικῆς δυνάμεως εἶναι θαύτατα ἐρριζωμένη. Φυσικαὶ ἢ ἠθικαὶ τινες ιδιότητες φαινόμεναι ὅτι ἐξηλείφθησαν ἐκ τινος οἰκογενείας ἐπαναφαίνονται καποτε μετὰ παρέλευσιν πολλῶν γενεῶν. Τὰ τέκνα κληρονομοῦσι κρᾶσιν, ἀσθενείας, ἑλλείψεις καὶ προτερήματα οὐχὶ μόνον τῶν γονέων αὐτῶν, ἀλλὰ τῶν πάππων καὶ προπάππων πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀποθανόντων.

Ἡ προγονικὴ αὕτη ἐπιρροή, ἣν Αἰταβισμόν ἐκάλεσαν, ἦτο γνωστὴ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, κατ' αὐτὸν τὸν Πλούταρχον, ὅστις διηγείται περὶ γυ-

ναϊκός τινος, ἥτις, κατηγορηθεῖσα ἐπὶ μοιχείᾳ ὡς γεννήσασα τέκνον χρώματος μαύρου, ὑπερήσπισεν ἑαυτὴν ἀποδείξασα ὅτι κατήγατο ἐξ Αἰθίοπος. Ἄν τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, οὐχ ἦτονον ὁμως δὲν εἶναι καὶ ἀδύνατον.

Ἡ ἐπιρροὴ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τῶν οὐπω γεννηθέντων τέκνων γυναικὸς εἶναι ἰσχυροτάτη καὶ δυσνοητοτάτη. Τέκνα γεννηθέντα ἐκ δευτέρου γάμου δύναται νὰ φέρωσι τοὺς χαρακτῆρας τοῦ πρώτου συζύγου πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀποθανόντος. Φαινόμενα τοιαῦτα καθ' ἡμέραν παρατηροῦμεν ἐπὶ αὐτῶν τῶν ζώων.

Ἐὰν ἐκ τῆς ἀποδείξεως τῶν γεγονότων θελήσωμεν νὰ εἰσχωρήσωμεν εἰς τὰς παραγωγοὺς αἰτίας περιερχόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμολογήσωμεν τὴν πλήρη ἡμῶν ἄγνοιαν. Quel monstre est ce, ἀναφωνεῖ ὁ Montaigne, «que cette goutte de semence, de quoi sommes produit porte en soy les impressions non de la forme corporelle seulement mais des pen- sements et des inclinations de nos pères. Cette goutte d' eau où loge-t-elle ce nombre infini de formes? et comment porte-t-elle ces res- semblances d' un progrès si téméraire et si déréglé que l' arriere - petit - fils répondra à son bisaïeul, le nepveu à l' oncle? »

Ἄλλ ἐκτὸς τοῦ Montaigne καὶ αὐτὴ ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ἥ δὲ γῆ θέλει ἐξακολουθήσῃ νὰ στρέφεται ἔτι ἐπὶ μυριάδας ἰσως αἰώνων περὶ τὸν ἄξονά της, πρὶν ἢ δυνηθῇ νὰ ἀπαντήσῃ.

Ἦνα ὁ ἄνθρωπος ἀνακαλύψῃ τοιαῦτα μυστήρια ἔχει ἀνάγκην νοεῖ ἀνωτέρου ἐκείνου, τὸν ὅποιον ἐδώρησεν ἡ φύσις εἰς αὐτόν.